

Avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) periaatteiden soveltaminen Kareliassa

Karelia-ammattikorkeakoulussa toteutetaan kansalliseen avoimen tieteen ja tutkimuksen julistukseen perustuvaa avointa toimintakulttuuria. Avoimen toimintakulttuurin toteuttaminen on kirjattu yhdeksi [Karelia 2030 -strategian](#) arvoista, ja Karelian laatukäsikirjassa avoimen toimintakulttuurin toteuttamista kuvataan seuraavasti:

Kareliassa toteutetaan avointa toimintakulttuuria, jonka avulla kaikki tuotettu tieto ja osaaminen pyritään saamaan näkyväksi sekä välitettyä kaikkien käyttöön. Avoimuuden muotoja ovat tutkimustiedon avoin julkaiseminen sekä tulosten popularisointi, tutkimusaineistojen avaaminen sekä avoimet tutkimusmenetelmät. Avoimuuden avulla edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä mahdollistetaan uudenlaista yhteistyötä ja innovaatioita.

Avoin toimintakulttuuri on Kareliassa osa työ- ja tutkimuskulttuuria. Avoimien toimintatapojen osaamista vahvistetaan säännöllisillä koulutuksilla. Avoimen toimintakulttuurin edistäminen on myös osa henkilöstön kehityskeskusteluja.

Karelian rehtorin nimeämä ATT-koordinaatioryhmän vastaa avoimen toimintakulttuurin kehittämisestä Karelia-ammattikorkeakoulussa. Työryhmässä on edustajat TKI-, kirjasto- ja henkilöstöpalveluista sekä tietohallinnosta ja koulutuksesta (ml. tutkimuseettinen tukihenkilö).

Avoin TKI-toiminta

Avoin TKI-toiminta tarkoittaa avointen toimintamallien hyödyntämistä ammattikorkeakoulujen tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Avoin TKI-toiminta pyrkii siihen, että tutkimuseetiikan ja juridiikan asettamissa rajoissa TKI-hankkeissa käytetyt menetelmät, aineistot, tulokset ja tuotokset ovat kaikkien halukkaiden käytettävissä. Tavoitteena on lisätä TKI-toiminnan laatua, luotettavuutta ja näkyvyyttä sekä edistää hankkeiden yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja uusien innovaatioiden syntyä.

Avoimuus lisää tutkijoiden meritoitumista ja ammattikorkeakoulun henkilöstön ammatillista verkostoitumista. TKI-toiminnan aineistojen, menetelmien, julkaisujen, osaamisen ja tukipalveluiden laajamittaisen saatavuuden ja saavutettavuuden kautta voivat yritykset, yhteisöt, päätöksentekijät sekä kansalaiset osallistua tutkimuksen tekemiseen sekä hyödyntää entistä laajemmin tutkimuksen tuloksia.

Avoin julkaiseminen ja viestintä

Julkisesti rahoitetun tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten tulee olla avoimesti saatavissa. Julkaisutoiminnan avoimuudella tarkoitetaan sitä, että julkaisu on vapaasti saatavissa verkon kautta (Open Access). Karelia noudattaa Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto [Arene ry:n yhteisiä Open Access -lausumaa](#), joka suosittaa korkeakouluissa toimivia opettajia ja tutkijoita rinnakkaistallentamaan tieteellisissä julkaisuissa tai korkeakoulun omissa julkaisusarjoissa julkaistut tutkimusartikkelinsa Theseukseen.

Karelialan julkaisutoiminnassa noudatetaan avoimilla verkkosivuilla olevan julkaisijan [oppaan](#) ohjeistuksia. Ohjeistusten avulla tuetaan etenkin henkilöstön avointa julkaisutoimintaa. Rinnakkaistallentamista ohjaa toimitusjohtajan [päättös](#) (2017). Julkaisutoiminnan resursoinnista on tehty erillinen toimitusjohtajan päätös ja julkaisutavoitteet ovat myös osa henkilöstön kehityskeskusteluja. Kaikissa henkilöstön julkaisemisissa digitaalisissa materiaaleissa suositellaan käytettäväksi Creative Commons -[lisenssejä](#).

Avoimet tutkimusaineistot

Kareliassa noudatetaan eettisesti kestävästä hyvästä aineistohallintatavasta ja jokainen on itse vastuussa hyvän aineistohallintavan noudattamisesta. [Karelialan datapolitiikassa](#) määritellään, että TKI-hankkeiden haku- tai käynnistämävaiheessa hankkeiden vastuuhenkilöiden on laadittava aineistohallintasuunnitelman, jossa kuvataan hankkeen aikana tuotettujen aineistojen käsittelyn, säilytyksen ja avaamisen käytännöt.

Aineistohallinnassa ja aineistojen avaamisessa huolehditaan arkaluontoisten tietojen suojaamisesta, tietoturvasta sekä tietosuojasta. Hankkeissa syntyvien aineistojen omistus- ja käyttöoikeuksia sovitaan sopimuksilla. Karelia on sitoutunut Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) periaatteisiin ihmistieteellisestä tutkimuksesta ja sen eettisestä ennakoarvioinnista, ja Kareliassa toimii TENK:n kouluttama tutkimuseettinen tukihenkilö.

Karelialan TKI-prosesseissa noudatetaan hankerahoittajien velvoitteita aineistojen avoimuudesta. Prosessit dokumentoidaan projektien prosessinhallintajärjestelmä Reportroniciin. Osana dokumentointia ovat aineistojen ja tulosten hyödyntämissuunnitelmat.

Avoimet tutkimusmenetelmät ja -infrastruktuurit

Karelialan oppimis- ja tutkimusympäristöt perustuvat tunnistettuihin toiminta-alueen ja ammattikorkeakoulun kannalta strategisiin tutkimusteemoihin. Karelialan oppimis- ja tutkimusympäristöt ovat olennainen osa korkeakoulun profiilia ja asiantuntijuutta ja ne tukevat opetusta sekä TKI-toimintaa.

Tutkimusympäristö muodostuu organisaation toimintamalleista sekä osaamisesta ja tutkimusinfrastruktuureista. Ympäristöön kuuluvat henkilöstö, sen osaaminen, toiminta ja tutkimusrahoitus sekä käytettävissä olevat menetelmät, laitteet ja yleinen infrastruktuuri. Tutkimusinfrastruktuuri tarkoittaa välineitä, laitteistoja, tietoverkkoja, tietokantoja, aineistoja,

ohjelmistoja ja niihin liittyviä palveluita, jotka mahdollistavat tutkimustyön, edistävät tutkimusyhteistyötä, tukevat tutkijan koulutusta ja osaamista sekä vahvistavat tutkimus- ja innovaatiokapasiteettia. Tutkimusinfrastruktuurit voivat olla keskitettyjä, hajautettuja tai virtuaalisia kokonaisuuksia tai näiden yhdistelmiä.

Tutkimusympäristöjen palveluita voivat hyödyntää myös Karelian kumppanit, ulkopuoliset tutkijat sekä yritykset, jolloin ympäristöjen käyttömahdollisuuksista sovitaan tapauskohtaisesti. Infrastruktuureilla on yksilölliset käyttöehdot, joiden puitteissa niiden hyödyntäminen tapahtuu.

Tutkimusinfrastruktuureja johdetaan ja käytetään eettisesti ja vastuullisesti niiden koko elinkaaren ajan. Tutkimusinfrastruktuurien henkilöstö ja käyttäjät sitoutuvat hyvän tieteellisen käytännön ohjeisiin, tiedonhallintatapaa, tietosuojasäädöksiin sekä hyvän hallinnon periaatteisiin.

Karelian TKI-toiminnan ympäristöt ja infrastruktuurit sekä niiden palvelukuvaukset ovat saatavilla valtakunnallisessa tiedejatutkimus.fi -portaalissa sekä Karelian verkkosivuilla.

Avoim oppiminen

Avoim oppiminen on oppimista, joka tapahtuu usein digitaalista teknologiaa hyödyntäen. Tarkoituksena on laajentaa oppimaan pääsyä ja osallistumista kaikille, madaltamalla esteitä ja lisäämällä saavutettavuutta, esteettömyyttä, tarjontaa ja oppijakeskeisyyttä.

Karelia kehittää aktiivisesti oppijan mahdollisuuksia avoimeen oppimiseen ja on sitoutunut noudattamaan [kansallisia avoimen oppimisen linjauksia](#). Kareliassa tuotetaan avoimia oppimateriaaleja ja niitä julkaistaan kansallisessa avointen oppimateriaalien kirjastossa. Karelian avoimiin opetus- ja oppimateriaaleihin liittyvät yhteiset käytännöt on kuvattu [Avoimet oppimateriaalit -ohjeessa](#).